

Piotr Stanisławiszyn

Zmiany w polskim prawie bankowym w świetle regulacji Dyrektywy CRD II

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H, Oeconomia 45/2,
109-117

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

PIOTR STANISŁAWISZYN

*Zmiany w polskim prawie bankowym
w świetle regulacji Dyrektywy CRD II*

Changes in Polish banking law against the background of adjustment Directive CRD II

Wstęp

Regulacje prawne zawarte w ustawie Prawo bankowe (dalej pr. bank.)¹ winny cechować się nie tylko kompleksowością (co jest w aktualnym stanie prawnym trudne do wykazania), ale także pewnością i stabilnością w zakresie sfery, jaką regulują. Należy podnieść, że zmiany w zakresie polskich regulacji bankowych nie tylko zawartych w ustawie Prawo bankowe, ale także w zakresie innych ustaw dotyczących tego rynku, mają co do zasady dwojakiego rodzaju genezę. Po pierwsze, zachodzi ciągle dynamiczny proces przede wszystkim w odniesieniu do zjawisk ekonomicznych na rynku finansowym, który wymaga bądź to udoskonalania i unowocześnienia istniejących instytucji, bądź też konieczności wprowadzania zupełnie nowych regulacji adekwatnych do stosunków społecznych, jakie regulują normy prawne. Po drugie, często konieczność zmian, jakie są wprowadzane do polskiego porządku prawnego, wynika ze standardów opracowanych i wdrożonych w ramach prawa europejskiego, a które Polska jest zobowiązana implementować do własnego porządku prawnego².

W artykule poruszono wybrane zagadnienia dotyczące zmian w zakresie ustawy Prawo bankowe, jakie zostały uchwalone ustawą z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie

¹ Dz. U. z 2002 r. Nr 72 poz. 665 (tekst jednolity) z późn. zm.

² M. Fedorowicz, K. Nizioł, *Nowe tendencje w europejskim prawie bankowym i finansowym w kontekście kryzysu na rynkach finansowych – zagadnienia wybrane*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego”, nr 3/2011, s. 2.

ustawy Prawo bankowe, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym (druk sejmowy nr 3974 – dalej nowelizacja)³. Zasadniczym celem nowelizacji było wdrożenie do polskich regulacji prawnych regul zawartych w tzw. Dyrektywie CRD II, tj. Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. zmieniającej Dyrektywy 2006/48WE, 2006/49/WE oraz 2007/64/WE w odniesieniu do banków powiązanych z centralnymi instytucjami, niektórych pozycji funduszy własnych, dużych ekspozycji, uzgodnień w zakresie nadzoru oraz zarządzania w sytuacji kryzysowej (dalej Dyrektywa CRD II)⁴.

1. Zmiany w zakresie współczynnika limitu koncentracji zaangażowań (art. 71 pr. bank.)

Z punktu widzenia zmian wprowadzanych nowelizacją do najważniejszych bez wątplenia należy zaliczyć zmiany w zakresie art. 71 pr. bank., wedle których suma wierzytelności banku, udzielonych przez bank zobowiązań pozabilansowych oraz posiadanych przez bank bezpośrednio lub pośrednio akcji lub udziałów w innym podmiocie, wniesionych dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych – w zależności od tego, która z tych kwot jest większa – w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej (zaangażowanie), obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji zaangażowań, który wynosi 25% funduszy własnych banku. W tym zakresie doszło do ujednoczenia ilościowego współczynnika bez rozdzielania jego wysokości (dotychczas 20% i 25%) w oparciu o kryterium powiązania kapitałowego z bankiem. Jednocześnie w ramach dodanych regulacji wskazano na rozróżnienie zaangażowania banku w zależności od podmiotu, którego owo zaangażowanie dotyczy. W świetle nowej regulacji art. 71 ust. 1a pr. bank. zaangażowanie banku wobec innego banku krajowego, instytucji kredytowej, banku zagranicznego lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, składających się co najmniej z jednego banku krajowego, instytucji kredytowej lub banku zagranicznego, nie może przekroczyć 25% funduszy własnych banku albo równowartości 150 mln euro, obliczonej w złotych według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w ostatnim dniu sprawozdawczym. Przy czym decydujące znaczenie ma, która z tych wartości jest wyższa. Tym samym ilościowy współczynnik 25% nie ma charakteru bezwzględnego w tym znaczeniu, iż zawsze należy odnieść go do równowartości 150 milionów euro, jako drugiej wartości dla określenia zaangażowania banku. Niezależnie od tych dwóch ograniczeń wskazano, że suma zaangażowań wobec wszystkich powiązanych podmio-

³ Źródło: strona internetowa www.sejm.pl z dnia 28.04.2011 r. Aktualnie projekt jest przedmiotem prac Senatu.

⁴ Dz. Urz. UE L 302 z 17.11.2009, s. 97.

tów należących do tej grupy, niebędących bankiem krajowym, instytucją kredytową lub bankiem zagranicznym, nie może przekroczyć 25% funduszy własnych banku. W tym przypadku nie przewidziano drugiego pułapu dla określenia limitu zaangażowania. Charakteryzując wprowadzone zmiany, należy podkreślić o wiele szerszy i bardziej szczegółowy zakres przedmiotowy stosowania tej instytucji zwłaszcza w zakresie podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie. W tym zakresie nie bez znaczenia jest zmiana w zakresie art. 4 ust. 1 pkt 16 pr. bank., dotyczącym definicji tychże podmiotów.

Z uwagi na wprowadzenie alternatywnej formy wyznaczania współczynnika dla maksymalnych zaangażowań wskazano, iż jeżeli kwota 150 mln euro (a raczej winien konsekwentnie ustawodawca posługiwać się formułą równowartości) przewyższa 25% funduszy własnych banku, wartość zaangażowania nie może przekroczyć limitu określonego przez bank w odniesieniu do funduszy własnych banku, a ustawowo dookreślono, iż limit ten nie może przekroczyć 100% funduszy własnych banku (art. 71 ust. 1b i 1c pr. bank.). Jednocześnie w takim przypadku zarząd banku, co najmniej raz w roku, określa wysokość limitu i informuje Komisję Nadzoru Finansowego (dalej Komisja lub KNF) o jego wysokości.

Wskazane wyżej regulacje także nie będą miały charakteru bezwzględnego albowiem przepisów tych nie stosuje się wobec określonych przez Komisję zaangażowań niezagrażających bezpieczeństwu prowadzeniu działalności bankowej i prawidłowemu zarządzaniu ryzykiem w banku (art. 71 ust. 3 pr. bank.)⁵. Jednocześnie utrzymano ustawowe upoważnienie Komisji do określenia, w drodze uchwały, zaangażowań, o których mowa w art. 71 ust. 3 pr. bank., warunków, jakie muszą one spełniać, oraz zaangażowań, wobec których jest wymagane uzyskanie zgody Komisji na niestosowanie przepisów art. 71 ust. 1–1c pr. bank., kierując się potrzebą odzwierciedlenia faktycznego obciążenia funduszy własnych banku ryzykiem prowadzonej działalności, wynikającym z koncentracji zaangażowań.

W ramach nowego podejścia do limitu koncentracji zaangażowań nałożono także obowiązki na sam bank, bowiem to zarząd banku niezwłocznie zgłasza Komisji każdorazowe osiągnięcie lub przekroczenie limitu określonego w art. 71 ust. 1–1c pr. bank., a Komisja może wyznaczyć termin na dostosowanie działalności banku do tego limitu (art. 71 ust. 6 pr. bank.). W przypadku, gdy zastosowanie ma kwota 150 mln euro, o której mowa w art. 71 ust. 1a pr. bank., Komisja może zezwolić na przekroczenie limitu, o którym mowa w art. 71 ust. 1b pr. bank. powyżej 100% funduszy własnych banku.

Na zakończenie rozważań w zakresie limitu koncentracji zaangażowań należy wskazać, iż uchylono regulację art. 71 ust. 2 pr. bank., który dodatkowo wyma-

⁵ W tym zakresie dokonano poszerzenia i doprecyzowania kompetencji KNF (art. 71 ust. 4 pr. bank.) albowiem Komisja określi, w drodze uchwały, szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań, biorąc pod uwagę, jako kryterium techniki ograniczania ryzyka kredytowego stosowane przez banki za zgodą Komisji służące do zmniejszania ryzyka kredytowego związanego z tymi zaangażowaniami przy ustalaniu przestrzegania limitów określonych w art. 71 ust. 1 – 1c pr. bank.

gał, aby suma zaangażowań banku równych lub przekraczających 10 % funduszy własnych banku (tzw. duże zaangażowanie) w stosunku do podmiotów wskazanych w art. 71 ust. 1 pr. bank nie mogła być wyższa niż limit 800 % tych funduszy. Tym samym kluczowego znaczenia w zakresie tej instytucji prawa bankowego nabiera nowe podejście doprecyzowane w art. 71 ust. 1 – 1c pr. bank. oraz zagadnienia, jakie doprecyzuje w swoich uchwałach Komisja.

2. Zmiany w zakresie środków nadzorczych stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego (art. 138b pr. bank.)

Daleko idące zmiany zostały także wprowadzone do katalogu sankcji, jakie mogą być w ramach władztwa administracyjnego wykonywanego przez Komisję nakładane na banki oraz ich organy. Zmiany te mają dwojakiego rodzaju charakter: materialnoprawny oraz formalnoprawny.

W ramach pierwszej zmiany doszło do zaostrzenia kary finansowej, która wedle nowych regulacji art. 138 ust. 3 pkt 3a pr. bank. będzie wynosiła do 10% przychodu wykazanego w ostatnim zbadanym sprawozdaniu finansowym, a w przypadku braku takiego sprawozdania – kara finansowa w wysokości do 10% i będzie dookreślona na podstawie prognozowanego przychodu określonego na podstawie sytuacji ekonomiczno-finansowej banku, nie większą jednak niż 10 000 000 zł. Jest to zdecydowanie zaostrzenie sankcji finansowej, o czym świadczy chociażby jej dziesięciokrotne podwyższenie w porównaniu do poprzedniego stanu prawnego. Samo odstąpienie przez ustawodawcę od sztywnych wskaźników ilościowych oraz powiązanie tej sankcji z sytuacją finansową banku jest elementem indywidualizacji odpowiedzialności w tym zakresie. Natomiast zagadnieniem, z którym będzie musiała się zmierzyć praktyka, jest sposób dookreślenia ustawowego pojęcia „prognozowany przychód w oparciu o sytuację ekonomiczno-finansową banku” zwłaszcza w zakresie, kto ma dokonać tej oceny i w ramach jakiego postępowania. Wiąże się z tym także problem ewentualnego zaskarżenia tych rozstrzygnięć w trybie administracyjnym i sądowno administracyjnym. Natomiast trafnie pozostawiono odesłanie do art. 141 ust. 4 i 5 pr. bank.⁶

Druga kategoria zmian w tym zakresie ma bezpośredni związek z art. 138a pr. bank., przy czym dotyczy to szeroko rozumianej współpracy organów nadzoru w zakresie skutecznego wykonywania nadzoru skonsolidowanego. Przyjęte rozwiązania wskazują na obligatoryjny i ustawowo dookreślony tryb współpracy, który obliguje organy krajowe do wyczerpania poszczególnych rozwiązań i trybów przed ingerencją

⁶ Komisja Nadzoru Finansowego odprowadza kwoty wyegzekwowane z tytułu kar pieniężnych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Kara podlega egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm. (tekst jednolity).

w działania poszczególnych podmiotów na rynku. W świetle nowej regulacji art. 138b ust. 1 pr. bank., Komisja podejmując w ramach sprawowania nadzoru skonsolidowanego decyzję o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 138a ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pr. bank., współpracuje z właściwymi władzami nadzorczymi sprawującymi nadzór nad podmiotami działającymi w tym samym co bank holdingu, dążąc do osiągnięcia wspólnego stanowiska zarówno co do rozstrzygnięcia, jak i oceny jego przesłanek. Tym samym, gdy Komisja podejmie decyzję np. o zastosowaniu wobec banku dodatkowego wymogu kapitałowego, wówczas może uczynić to dopiero w terminie 4 miesięcy od dnia dostarczenia właściwym władzom nadzorczym sprawującym nadzór nad podmiotami działającymi w tym samym co bank holdingu propozycji stanowiska zawierającego ocenę ryzyka holdingu. Idea bowiem przyjętego rozwiązania sprowadza się do wypracowania i wdrożenia wspólnego stanowiska, które zyskałoby akceptację każdej władzy nadzorczej różnych państw. W terminie 4 miesięcy winno zatem dojść do consensusu w tym zakresie pomiędzy nadzorcami różnych krajów. W przypadku braku wspólnego stanowiska Komisja (może, ale wcale nie musi) zasięgnąć opinii Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego. Przy czym w ramach tej procedury Komisja zasięga obligatoryjnie opinii Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, gdy taki wniosek złoży właściwa władza nadzorcza innego kraju (art. 138b ust. 3 pr. bank.).⁷

Na wypadek, gdy w terminie 4 miesięcy Komisja oraz właściwe władze nadzorcze nie osiągną porozumienia, Komisja podejmując decyzję musi jednak wziąć pod uwagę opinie wyrażone przez te władze oraz uzasadnić istotne odstępstwa od opinii właściwych władz nadzorczych (art. 138b ust. 2 i 3 pr. bank.). Także w przypadku zasięgnięcia opinii Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego Komisja, wydając decyzję, bierze pod uwagę tę opinię oraz uzasadnia istotne odstępstwa od tej opinii (art. 138b ust. 5 pr. bank.).

Analogicznie przepisy art. 138b ust. 1-4 pr. bank. stosuje się w przypadku, gdy właściwa władza nadzorcza sprawuje nadzór skonsolidowany nad bankiem krajowym działającym w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 2-5 pr. bank. Wówczas właściwa władza nadzorcza zwraca się do Komisji o opinię w sprawie zastosowania środka określonego tylko w art. 138a ust. 2 pr. bank., ale już nie środka wskazanego w art. 138a ust. 1 pkt 2 pr. bank.

Niezależnie od związania terminem do wydania decyzji w trybie art. 138b pr. bank., wydając ją, Komisja może określić w jej treści warunki i terminy zastosowania środków, o których mowa w art. 138a ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pr. bank., przy czym ma to wyłącznie charakter fakultatywny i dotyczy wedle wskazań ustawy trybu wydania decyzji po zasięgnięciu opinii Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego.

⁷ W tym przypadku ustawodawca przewidział dwa warianty. Obligatoryjny, gdy o opinię musi wystąpić Komisja z uwagi na wniosek właściwych władz nadzorczych oraz fakultatywny, gdy nie dojdzie do osiągnięcia wspólnego porozumienia, wówczas Komisja może wystąpić o opinię do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego.

Dodatkowo Komisja dokonuje raz w roku oceny przesłanek oraz skutków wydania decyzji w trybie art. 138b pr. bank. Przesłanki oraz skutki decyzji wydanej w przypadku braku wspólnego stanowiska mogą być poddane ocenie także, jeżeli wystąpi o to właściwa władza nadzorcza innego kraju. W tym przypadku skonstruowano jednak fakultatywność po stronie Komisji dokonywania oceny poza obligatoryjnymi ocenami dokonywanymi corocznie.

3. Zmiany w zakresie wykonywania nadzoru skonsolidowanego (art. 141f pr. bank.)

Nadzór skonsolidowany jako jedna z najmłodszych, ale najbardziej prężnie rozwijających się regulacji prawa bankowego cechuje niezwykle dynamizm i różnorodność form, będących w kręgu zainteresowania działań, ale i współpracy organów nadzorczych. W tym celu w ramach nowelizacji przewidziano daleko idące zmiany w rozdziale 11b ustawy Prawo bankowe. Dla lepszego i skuteczniejszego wykonywania nadzoru skonsolidowanego nad bankami działającymi w holdingach, Komisja została zobligowana do utworzenia kolegiów właściwych władz nadzorczych (art. 141f ust. 18 pr. bank.) z możliwością ich przewodniczenia, w celu zapewnienia współpracy z właściwymi władzami nadzorczymi z państw trzecich, właściwymi władzami nadzorczymi z państw goszczących istotny oddział banku krajowego oraz z bankami centralnymi, w przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji przez nie zadań przewidzianych prawem, w celu należytej współpracy i wymiany informacji⁸. W zakresie wytycznych dla funkcjonowania kolegiów Komisja, planując i koordynując działania w celu podjęcia decyzji w ramach sprawowania nadzoru skonsolidowanego, uwzględnia zasadność działania właściwych władz nadzorczych, w tym środki nadzoru oraz praktykę ich stosowania, a także jego ewentualny wpływ na stabilność systemów finansowych w zainteresowanych państwach członkowskich (art. 141f ust. 20 pr. bank.). Jednocześnie w świetle nowych regulacji nie tylko skład i funkcjonowanie kolegiów to sprawa poszczególnych właściwych władz nadzorczych, albowiem Komisja informuje Europejski Urząd Nadzoru Bankowego o działaniach kolegium, w szczególności o sytuacjach nadzwyczajnych, oraz przekazuje informacje, które są szczególnie istotne dla konwergencji praktyk nadzorczych z zastrzeżeniem obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej (art. 141f ust. 21 pr. bank.).

Niezależnie od tego nowego rozwiązania, Komisja może zawierać z właściwymi władzami nadzorczymi innych państw porozumienia określające zakres i tryb

⁸ W dalszej części nowych regulacji rozdziału 11b pr. bank. doprecyzowano, iż w przedmiocie uczestnictwa oraz działania właściwej władzy nadzorczej w kolegium, a także w przedmiocie zakresu i trybu funkcjonowania kolegiów rozstrzyga Komisja po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi właściwymi władzami nadzoru innego kraju. Komisja powiadamia członków kolegium o terminach posiedzeń, głównych zagadnieniach będących przedmiotem spotkań, działaniach, które należy przeanalizować lub podjąć, oraz o zastosowanych środkach nadzorczych (art. 141f ust. 19 pr. bank.)

współpracy przy wykonywaniu nadzoru skonsolidowanego nad bankami działającymi w holdingach, nadzoru nad istotnymi oddziałami banków krajowych i istotnymi oddziałami instytucji kredytowych oraz określające zakres i tryb działania kolegiów (art. 141f ust. 3 pr. bank.). Ustawodawca przewidział także rozwiązania w przypadku braku porozumienia, gdyż wówczas Komisja i właściwe władze nadzorcze nad instytucjami kredytowymi w ramach współpracy przekazują sobie w szczególności informacje niezbędne do wykonywania nadzoru skonsolidowanego, nadzoru nad istotnymi oddziałami banków krajowych i istotnymi oddziałami instytucji kredytowych oraz podejmują działania określone w art. 138a i 138b pr. bank. (art. 141f ust. 4 pr. bank.).

W ramach zwiększenia roli i zmiany sposobu wykonywania nadzoru skonsolidowanego wprowadzono do polskich regulacji bankowych nowy tryb postępowania w tym przedmiocie. W świetle nowych rozwiązań Komisja informuje właściwe władze nadzorcze państwa macierzystego lub właściwe władze nadzorcze sprawujące nadzór skonsolidowany nad instytucją kredytową o woli podjęcia współpracy w zakresie nadzoru nad istotnym oddziałem tej instytucji kredytowej. Wprowadzono także w ramach nowego podejścia tryb współpracy polegający na tym, że jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania przez właściwe władze nadzorcze informacji, Komisja oraz właściwe władze nadzorcze nie osiągną porozumienia, Komisja biorąc pod uwagę opinię wyrażoną przez właściwe władze nadzorcze, wydaje w ciągu kolejnych 2 miesięcy decyzję w przedmiocie uznania oddziału instytucji kredytowej za istotny, jeżeli jego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest znacząca (art. 141f ust. 13 pr. bank.). Jednakże za taki może być w szczególności uznany, tylko gdy spełnia co najmniej jedną z następujących przesłanek:

- udział w ogólnej wartości wkładów pieniężnych jest wyższy niż 2%,
- liczba klientów oddziału jest znacząca w skali czynności bankowych wykonywanych przez ten oddział,
- zawieszenie albo zakończenie działalności macierzystej instytucji kredytowej może stanowić zagrożenie dla stabilności systemu finansowego lub dla bezpieczeństwa funkcjonowania systemów płatności, rozliczeń i rozrachunku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydając taką decyzję Komisja, choć ma charakter autonomiczny przy wydawaniu swoich rozstrzygnięć, bierze jednak pod uwagę opinię właściwej władzy nadzorczej oraz uzasadnia istotne odstępstwa od tej opinii otrzymanej w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania informacji (art. 141f ust. 14 pr. bank.)⁹. Sam fakt, iż taką decyzję może wydać Komisja wobec podmiotów spełniających warunki dookreślone w art. 141f ust. 13 pr. bank. nie oznacza, iż ma ona charakter bezwzględny gdyż nie wpływa na prawa i obowiązki właściwych władz nadzorczych w stosunku do tego oddziału (art. 141f ust. 16 pr. bank.).

⁹ Decyzję taką otrzymuje instytucja kredytowa prowadząca działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez istotny oddział, istotny oddział instytucji kredytowej oraz właściwe władze nadzorcze zainteresowanych państw członkowskich (art. 141f ust 15 pr. bank.).

W regulacjach wprowadzonych do ustawy Prawo bankowe zawarto nadto bliźniacze rozwiązania w przypadku otrzymania informacji o działaniu istotnego oddziału banku krajowego na terytorium państwa goszczącego. Komisja niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania informacji o działaniu tego oddziału, podejmuje współpracę z właściwymi władzami nadzorczymi z tego państwa, przekazując w szczególności informacje niezbędne do wykonywania nadzoru przez właściwe władze nadzorcze (art. 141f ust. 17 pr. bank.).

Wnioski

Przedstawione zmiany w nowelizacji ustawy Prawo bankowe, to efekt ewolucyjnych przemian ustawodawstwa UE w zakresie odnoszącym się do rynku finansowego. Sam fakt dokonywania zmian na dynamicznym rynku bankowym nie jest usprawiedliwieniem dla ciągłego poprawiania i doprecyzowania instytucji oraz regulacji, które można już od razu doprecyzować i prawidłowo uregulować. Pozostaje jedynie postulować uzasadnione i przemyślane wprowadzanie zmian w polskim prawie bankowym, a już na pewno z odpowiednim wyprzedzeniem i adekwatnym do wagi i znaczenia regulacji bankowych *vacatio legis*. Jest to tym bardziej zasadne, że często ustawodawca nie dołącza do kolejnych nowelizacji tzw. przepisów przejściowych, co ma przecież pierwszorzędne znaczenie dla podmiotów, do których adresowane są poszczególne instytucje.

W zakresie nowych rozwiązań na pewno o skuteczności nowych instytucji będzie przesądzać praktyka, jaka zostanie wypracowana we współpracy organów nadzoru poszczególnych państw. Bez wątpienia prawo europejskie tylko ramowo narzuciło sposób regulacji wzajemnych relacji, skuteczności wydawanych rozstrzygnięć oraz ich związania, a nade wszystko wymiany informacji pomiędzy władzami nadzorczymi poszczególnych państw. Było to konieczne z uwagi na doświadczenia sektora bankowego w transponowaniu kryzysu z jednych państw do drugich, gdzie elementem służącym do przenoszenia był także system bankowy. Czas pokaże jak do nowych rozwiązań podejną zarówno podmioty regulowane, jak i sami regulatorzy, a powyższe wdrożenie rozwiązań zawartych w Dyrektywie CRD II pokaże, czy integracja rynków finansowych jest możliwa na tym etapie, czy też jeszcze nie można mówić o tym zjawisku jako realnie istniejącym w ramach Unii Europejskiej.

Changes in Polish banking law against the background of adjustment Directive CRD II

In the article are addressed issues relating to changes in the banking law, which were adopted by the law of 28 April 2011 to change the banking law, Act on financial instruments and the Act on supervision of financial market (printing No 3974). The overall objective of the revision was implemented

into Polish law system rules contained in the so-called Directive CRD II i.e. (Directive of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 amending Directive 2006/48WE, 2006/49/EC and 2007/64/EC as regards banks affiliated to central institutions, certain own funds items, large exposures, supervisory arrangements and crisis management (OJ EU L 302, 17.11.2009, p. 97).